

תורת הכהן

בג"ד

תפארת ישראל פרק שני

התבאר לך כי הפעולות האלוהיות שהם מצוות התורה הם ראויים לאדם לפי מדריגת נפשו האלוהית שהוא בקרבו, והפעולות האלו'ן הם השלמת האדם שבום ישלים עד שהוא הבריאה אשר בה רצון בוראו, ויתבאר בפרק הבא דבר זה בארכות בעזרת תעתן התורה. ובזה הפרק יתבאר דרך כללות בקוצר, שהאדם יציר כפו של הקדוש ברוך הוא, מבחר התהותנים, חסר עד שהוא נשלים על ידי מעשה עצמו, ועל ידי מצוות התורה יגיע האדם אל ההשלמה, כי מצד שיש בו נפש אלוהית שיש בו הכנה אלוהית לכך אין השלמתו בדבר שהוא טבעי, אבל השלמתו בתורה ובמצוות שהוא על הטבע, ודבר זה מבואר במקומות רבים, שמצוות התורה הם יותר במדרגה ובמעלה מן הטבע.

ובזמן השמים מספרים כבוד אל וגוי ואחר כך התחיל לומר תורה ה' תמיינה וגוי עד סוף המזמור (תהילים י"ט), וישמן תחילת המזמור עד תורה ה' תמיינה שבעה פסוקים ואחר כך תורה ה' תמיינה, כי הנחתת הטבע נברא בשבועה ימי בראשית, ואילו התורה היא על הטבע והוא מדריגת שמיינית. ועל פי טעם זה מזמן אשרי תמייני דרך שהוזד על התורה יש בו שמונה אלף"א בית"א, שהتورה היא מדריגת שמיינית שהוא על הטבע שנברא בשבועה ימי בראשית. וכן כל דבר שהוא על הטבע, והוא תיקון מה שחסר הטבע הוא אחר השבעה, וזה טעם מילה בשמיini כי האדם מצד הטבע נברא עם הערלה והוא פחיתות הטבע, והמילה היא תיקון הטבע ולפיכך תיקון זהה הוא ביום השמיini לפי שהוא אחר הטבע שנבראת בששת ימי בראשית.

ומעתה תדע כי המצוות שהם הפעולות האלוקיות והם מעשה האדם יגיע בהם האדם למדרגה שהוא על הטבע, וראי שיהיה כך כי מעשה האדם במה שהוא בעל של כל הוא יותר במעלה מן הטבע, שהרי הטבע הוא כוח חומרו בלבד, ואילו האדם הוא שכלי. ואם יאמר כי כוח הטבע פועל בכוח שהוא מן השם יתברך ולפיכך ראוי אל האדם שהוא שכלי פועל בכוח השכל שנותן לו השם יתברך, ולפיכך ראוי אל האדם שהוא שכלי והשכל הוא על הטבע המצוות האלוהיות שהם המעשים שאיןם טבעיים, ועל ידם יגיע האדם אל מעלה עליונה שהוא למעלה מן הטבע הוא עולם הנבדל.

ובמדרשי (ילקנו"ש תזריע רמז תקמץ) שאל טורנוטרופוס הרשע איזה מעשים נאים של הקדוש ברוך הוא או שלبشر ודם, אמר לו שלبشر ודם, אמר לו טורנוטרופוס הרשע ראיית השמים והארץ יכול האדם לעשותו כיווץ בהם, אמר לו רבינו עקיבא לא תאמר לי בדבר שהוא למעלה מן הבריות שאין שלוטים עליו אלא אמר דבריהם שהם מצויין בבני אדם, אמר לו למה אתם

מולים אמר לו אני הייתי יודע של דבר זה אתה שואלי ולכך הקדמתי ואמרתי לך שמעשה
בני אדם נאים مثل הקדוש ברוך הוא, הביא לו רבי עקיבא שבלים וגולוסקאות, אמר לו
טורנומסרופוס הרשע אם הקדוש ברוך הוא רוצה במילה למה אין יצא הولد מהול ממעי אמו,
אמר לו רבי עקיבא ולמה טיבורו יצא עמו והוא תלוי בבטנו ואמו חותכתו, ומה שאתה אומר
למה אין יצא מהול שלא נתן הקדוש ברוך הוא המצוות אלא לזרף האדם בהם, לך אמר
דוד כל אמרת אלה צרופה (משל ל', ה', ע"כ).

וביאור זה כי טורנומסרופוס היה סבור כי מעשה האדם פחותים מן מעשה הטבע במה שהטבע
פועל אלוקי, לך אמר שהמיללה היא יותר פחותה מן העורלה שהיא מעשה הטבע שפועל
השם יתברך ואיilo המילה מעשה האדם. והשיב לו שאין הדבר כן, כי מעשה האדם במה
שהוא פועל האדם שהוא בעל שכל יותר במדרגה מן הטבע שהוא כוח חומרי בלבד, וכן
שהוכיח לו מן החטאים שהוא פועל הטבע והוא חסר עד שיוישלם על ידי אדם השכל, שמה
תראה כי פועל השכל הוא על הטבע. והוסיף עוד לשאול אם כן למה אין התינוק יוצא מהול
אחר שהשם יתברך חוץ במיללה ואין רוצה כלל בערלה, כי עדין חשב אף כי פועל האדם
הוא יותר במעלה במה שהוא פועל האדם בעל שכל, מכל מקום אין לומר שפועל הטבע הוא
בחסרון ואם היה חוץ במיללה והעללה היא רע, אם כן למה לא השלים השם יתברך את
הטבע ויצא התינוק ממעי אמו מהול.

ודבר זה לא יספיק התשובה מן החטאים, שאף כי הגולוסקה פועל בעל שכל יותר נבחר, מכל
מקום גם השבלים שהם מעשה הטבע טובים רק פועל בעל השכל יותר משובח, אבל אין לומר
שהטבע הוא חסר, ועל זה השיב כי בודאי פועל הטבע הוא חסר גם כן כמו שתראה כי
התינוק יוצא עם הטבור והאם צריכה לחתוכו עד שתראה מזה כי הטבע אין בו השלמה, ואם
כן אין זה קשיא מה שיוציא התינוק עם העורלה כי אין פועל הטבע בשלהות, כי אלו היה פועל
הטבע בשלהות לא היה במעשה הטבע שני שדברים אשר בהם השלהות אין שני בהם,
אבל אין בו השלמה בפרט אל האדם השכל, שיש לו מעלה על הטבע מצד השכל.